

ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL	
ADRODDIAD I:	Pwyllgor Sgrwtini Partneriaeth ac Adfywio
DYDDIAD:	15 Medi, 2015
PWNC :	PANELI CANLYNIAD SGRIWTINI A SEFYDLWYD GAN BWYLLGORAU SGRIWTINI'R AWDURDOD LLEOL
DEILYDD(ION) PORTFFOLIO :	D/B
AWDUR YR ADRODDIAD:	Rheolwr Sgrwtini Dros Dro
Rhif Ffôn:	01248752039
E-bost:	AnwenDavies@anglesey.gov.uk

1. RHESWN

Gwnaed nifer o argymhellion allweddol ar ymarfer sgrwtini llywodraeth leol mewn adroddiad a gyhoeddwyd yn ddiweddar gan Archwilydd Cyffredinol Cymru yn dwyn y teitl "*Craffa Da? Cwestiwn Da!*"¹. Mae'r adroddiad hwn yn cyfeirio'n benodol at yr argymhellion canlynol o'r adroddiad hwnnw:

- Gwella effeithiolrwydd aelodau pwyllgorau sgrwtini wrth ddal y Pwyllgor Gwaith i gyfrif [effeithiolrwydd trefniadau];
- Datblygu prosesau blaen raglennu craffu ymhellach [darparu rhesymeg glir dros ddewis pynciau a chanolbwyntio mwy ar ganlyniadau];
- Cysoni rhaglennu craffu â threfniadau rheoli perfformiad, hunan werthuso a gwella'r Cyngor [materion perfformiad ac oblygiadau ar gyfer gwella];
- Cynnal hunan werthusiadau rheolaidd o drefniadau craffu [cadernid trefniadau, clirdeb rolau – Sgrwtini a Gweithredol – ac agweddau gwerth ychwanegol Sgrwtini].

2. PWRPAS

Mae yna ddau bwrpas i'r adroddiad hwn:

- Darparu datganiad sefyllfa/gwybodaeth ynglŷn â'r Paneli Canlyniad Sgrwtini a sefydlwyd gan y ddau Bwyllgor Sgrwtini ac mae yna 7 ohonynt ar hyn o bryd;
- Cynnig sut y bwriada'r Awdurdod gryfhau ymhellach yr aliniad rhwng y Swyddogaeth Graffu a blaenoriaethau strategol y Cyngor.

3. DATGANIAD SEFYLLFA: PANELI CANLYNIAD SGRIWTINI

Mae yna 7 o Baneli Canlyniad Sgrwtini'n weithredol ar hyn o bryd fel a ganlyn:

3.1 Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol (5)

- Gwaredu Asedau;

¹ Craffa Da? Cwestiwn Da! Astudiaeth Wella Archwilydd Cyffredinol Cymru: Craffu mewn Llywodraeth Lleol (Mai, 2014)

- Adolygiad o Achos Benodol yn y Gwasanaethau Plant;
- Dileu Dyledion;
- Arbedion Effeithiolrwydd (2015/16);
- Diogelu Corfforaethol.

3.2 Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio (2)

- Grŵp Adolygu Cynnydd Ysgolion;
- Cyd Graffu'r Bwrdd Gwasanaethau Lleol.

Atodir datganiad sefyllfa sy'n crynhoi cefndir, cylch gwaith a chynnydd hyd yma ar waith y 7 Panel Canlyniad Sgriwtini (**ATODIAD 1**).

4. ALINIAD: SWYDDOGAETH SGRIWTINI A BLAENORIAETHAU STRATEGOL Y CYNGOR

4.1 Mae dau Bwyllgor Sgriwtini'r Cyngor yn dal i gyfrif, mewn modd cadarnhaol ac adeiladol, yr hyn a wneir gan y Pwyllgor Gwaith a sefydliadau Partner y Cyngor er mwyn cynorthwyo'r Awdurdod i gyflawni ar ei weledigaeth a blaenoriaethau strategol. Mae hi hefyd yn swyddogaeth gan y Pwyllgorau Sgriwtini i gefnogi gwasanaethau i gynnal safonau darparu gwasanaeth uchel a'u llywio tuag at eu gwneud yn fwy effeithiol ac effeithlon;

4.2 Manylir ar gynlluniau gwella'r Awdurdod dros dymor y Cyngor presennol hyd at 2017 yn ein Cynllun Corfforaethol a'r Cynllun Trawsnewid cysylltiedig. Gwelwyd adroddiad gan Archwilydd Cyffredinol Cymru² (cyfeirir ato ym mharagraff 1 uchod) yn gwneud 9 argymhelliad allweddol ar ymarfer craffu Llywodraeth Leol yng Nghymru. 'Roedd un o'r argymhellion hyn yn ymwneud â'r angen i ddarparu rhesymeg glir dros ddewis pynciau a chanolbwyntio mwy ar ganlyniadau ynghyd â sicrhau aliniad rhwng rhaglenni craffu a threfniadau rheoli perfformiad, hunan werthuso a gwella'r Cyngor;

4.3 I'r perwyl hwnnw, argymhellir cefnogi'r Rhiant Bwyllgorau Sgriwtini i ddatblygu clirdeb o amgylch y materion canlynol pan yn ystyried y priodoldeb o sefydlu Paneli Canlyniad Sgriwtini newydd:

- Cytuno rhesymeg glir dros ddewis pynciau;
- Cytundeb ar y cylch gorchwyl a'r canlyniadau a ddymunir;
- Aliniad gyda blaenoriaethau strategol y Cyngor;
- Sicrhau y defnyddir y dull craffu mwyaf addas ar y gyfer y maes pwnc a'r canlyniad a ddymunir.

Yn sgîl trafodaethau diweddar gyda'r Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Sgriwtini, argymhellir hefyd y dylid ymgynghori gyda'r canlynol ar gylch gorchwyl a chanlyniadau a ddymunir ar gyfer unrhyw Baneli Sgriwtini newydd:

- Rhiant Bwyllgor Sgriwtini perthnasol;
- Grŵp Gwaith Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Sgriwtini;
- Uwch Dîm Arweinyddiaeth.

² Craffa Da? Cwestiwn Da! Astudiaeth Wella Archwilydd Cyffredinol Cymru: Craffu mewn Llywodraeth Lleol (Mai, 2014)

5. ARGYMHELLION

Gofynnir i'r Pwyllgor Sgriwtini perthnasol:

- A1** Nodi'r sefyllfa ddiweddaraf parthed gwaith y saith Panel Canlyniad Sgriwtini;
- A2** Gefnogi ymdrechion swyddogion i gyflwyno adroddiadau cynnydd chwarterol ar waith y Paneli Canlyniad Sgriwtini i'r ddau Bwyllgor Sgriwtini, Grŵp Gwaith Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Sgriwtini a'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth;
- A3** Gryfhau ymhellach ar yr aliniad rhwng y Swyddogaeth Sgriwtini a Blaenoriaethau Strategol y Cyngor (fel y manylir ym mharagraff 4 o'r adroddiad hwn).

Anwen Davies, Rheolwr Sgriwtini Dros Dro/
Geraint Roberts, Swyddog Sgriwtini
Uned Sgriwtini Gorfforaethol

Awst, 2015

DATGANIAD SEFYLLFA – PANELI CANLYNIAD SGRIWTINI

<u>Rhif</u>	<u>Enw</u>	<u>Aelodaeth</u>	<u>Swyddog Arweiniol</u>	<u>Cefndir, Cylch Gorchwyl a Chynnydd Hyd Yma</u>	<u>Statws</u>
					Gwyrdd – Ar amser. Ambr- Ar ei hôl hi ond y dasg ar y ffordd i gael ei chwblhau. Coch – Ar ei hôl hi a risg sylweddol o beidio â chwblhau.
1.	Panel Canlyniad Sgriwtini: Gwaredu Asedau	Cynghorwyr Meirion Jones (Cadeirydd), Llinos Medi Huws, Jim Evans a Raymond Jones	Pennaeth Gwasanaeth (Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo) (DRW) [I'w gadarnhau]	Cefndir 01/09/ 2014 – Sefydlwyd y Panel gan y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol; 13/10/14 a 18/12/14 – Cyfarfod cyntaf y Panel wedi'i drefnu ond bu'n rhaid ei ohirio oherwydd amgylchiadau annisgwyl; 01/07/2015 – Cyfarfod cyntaf y Panel. Cylch Gorchwyl Edrych mewn manylder ar: - Bolisi a Gweithdrefnau Rheoli Asedau cyfredol y Cyngor er mwyn sicrhau bod y Polisi'n: - Galluogi 'r Awdurdod i waredu eiddo'n effeithiol ac effeithlon; - Cael ei weithredu. - Restr eiddo/asedau'r Awdurdod i graffu gweithrediad y Polisi a Gweithdrefnau Rheoli Asedau; - Gyfraniad y Prosiect Gweithio'n Gallach i waredu asedau gan roi ystyriaeth benodol i'r gyrrwyr allweddol canlynol ar gyfer gweithredu Gweithio'n Gallach: - Cau adeiladau; - Llety gyda chyfyngiadau arnynt. - Gynllun Rheoli Asedau Corfforaethol y Cyngor (Tiroedd ac Adeiladau) er sicrhau craffu cyn-penderfyniad a hynny cyn ystyriaeth gan y Pwyllgor Gwaith. Cynnydd Hyd Yma 08/07/15 & 28/07/15 – 2 gyfarfod pellach o'r Panel wedi'u cynnal; 2 gyfarfod pellach o'r Panel wedi'u trefnu ar gyfer 01/09/15 & 10/09/15; - Rhagweler y bydd angen 4 cyfarfod pellach gyda chynlluniau mewn lle i gyflwyno gwaith y Panel i'r Rhiant Bwyllgor ddiwedd 2015/dechrau 2016.	
2.	Panel Canlyniad Sgriwtini: Adolygu achos benodol	Cynghorwyr Gwilym Jones, Llinos Medi	Pennaeth Gwasanaethau Plant (AMH)	Cefndir Rhagfyr 2014 – Derbyniodd y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol gais i sefydlu Panel Canlyniad Sgriwtini.	

<u>Rhif</u>	<u>Enw</u>	<u>Aelodaeth</u>	<u>Swyddog Arweiniol</u>	<u>Cefndir, Cylch Gorchwyl a Chynnydd Hyd Yma</u>	<u>Statws</u>
					Gwyrdd – Ar amser. Ambr- Ar ei hôl hi ond y dasg ar y ffordd i gael ei chwblhau. Coch – Ar ei hôl hi a risg sylweddol o beidio â chwblhau.
	yn y Gwasanaethau Plant	Huws a Lewis Davies.		Cylch Gorchwyl - Cais i Sgriwtini adolygu/ymchwilio achos benodol yn y Gwasanaethau Plant a oedd wedi bod yn destun adroddiadau yn yr Wasg. Cynnydd Hyd Yma 25/06/15 – cynhaliwyd cyfarfod o'r Panel. Adroddiad cynnydd yn cael ei baratoi ar gyfer y Rhiant Bwyllgor Sgriwtini (16/11/15).	
3.	Panel Canlyniad Sgriwtini: Dileu Dyledion	Cynghorwyr Meirion Jones, Llinos Medi Huws, Jim Evans a Robert Llewelyn Jones gyda gwahoddiad i'r Deilydd Portffolio Cyllid yn ôl yr angen	Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau)/ Swyddog Adran 151 Dros Dro (RM)	Cefndir 24/03/2015 - Y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol yn sefydlu'r Panel; 30/06/2015 – Cyfarfod cyntaf y Panel. Cylch Gorchwyl Edrych mewn mwy o fanylder ar: - Ddileu dyledion; - Reoli dyled yn yr Awdurdod. trwy edrych mewn mwy o fanylder ar y gwahanol elfennau ym mhroses rheoli dyledion yr Awdurdod: ➢ Diffiniad o ddyledwr, pa ddyled sy'n ddyledus gan Wasanaethau a'r gweithredu gan Wasanaethau unigol; ➢ Codi dyled a beth sy'n digwydd. Sut y derbynnir taliadau ➢ Gorfodaeth - egwyddorion a dulliau/gweithdrefnau; ➢ Dileu dyledion. Cynnydd Hyd Yma 28/07/15 – cynhaliwyd cyfarfod pellach o'r Panel; 5 cyfarfod o'r Panel wedi'u rhaglennu ar gyfer 01/09/15, 06/10/15, 03/11/15, 01/12/15 & 05/01/16; - Rhagweler y cyflwynir Adroddiad Terfynol y Panel gerbron y Rhiant Bwyllgor Sgriwtini yn Chwefror/Mawrth, 2016.	

<u>Rhif</u>	<u>Enw</u>	<u>Aelodaeth</u>	<u>Swyddog Arweiniol</u>	<u>Cefndir, Cylch Gorchwyl a Chynnydd Hyd Yma</u>	<u>Statws</u>
					Gwyrdd – Ar amser. Ambr- Ar ei hôl hi ond y dasg ar y ffordd i gael ei chwblhau. Coch – Ar ei hôl hi a risg sylweddol o beidio â chwblhau.
4.	Panel Canlyniad Sgriwtini: Grŵp Adolygu Cynnydd Ysgolion	Cynghorwyr Derlwyn Hughes, Alun Mummery, Meirion Jones, Gwilym Jones, Lewis Davies, Richard Owain Jones, Dylan Rees a Jim Evans. [Ar gais yr UDA, ystyried y priodoldeb o ymestyn ymhellach ar yr aelodaeth. Amcan: Cyfraniad i waith y Panel ar draws ystod ehangach o Aelodau].	Pennaeth Gwasanaeth – Dysgu (DM)	Cefndir - Sefydlwyd y Panel Canlyniad Sgriwtini'n dilyn Arolwg Estyn o ddarpariaeth addysgol yr Awdurdod ac mae'n cynnwys Aelodau o'r ddau bwyllgor sgriwtini; - Cynhaliwyd cyfarfodydd ar 20/05/14, 05/06/14, 09/12/14, 05/02/15, 13/02/15, 10/03/15, 17/03/15 a 10/07/15. Cylch Gorchwyl - Cylch gorchwyl y Panel ydy monitro cynnydd ysgolion unigol sydd angen cefnogaeth fel y nodwyd yn y fframwaith categorieiddio ysgolion Llywodraeth Cymru; - Gall y Panel argymhell i'r Adran Dysgu Gydol Oes fod angen cefnogaeth ychwanegol ar ysgol benodol gan y Gwasanaeth Addysg a/neu'r Gwasanaeth Gwella Ysgolion Rhanbarthol (GwE). Mae gwaith y Panel yn parhau. Cynnydd Hyd Yma - Cynhelir cyfarfod pellach o'r Panel ar 21 Hydref gyda threfniadau mewn llaw i gynnal 5 cyfarfod pellach o'r Panel yn ystod y flwyddyn fwrdeistrefol gyfredol (er mwyn monitro perfformiad 7 ysgol); - Nid oes dyddiad terfyn ffurfiol i'r Panel gyda'r gwaith yn parhau o flwyddyn i flwyddyn. Cyflwynir adroddiad ar waith y Panel i'r Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio ym mis Tachwedd yn flynyddol ac yna i'r Cyngor Llawn ym Mai bob blwyddyn trwy gyfrwng yr Adroddiad Blynyddol Sgriwtini.	
5.	Panel Canlyniad Sgriwtini: Cyd Graffu'r Bwrdd Gwasanaethau	Cadeirydd ac Is-Gadeirydd y Pwyllgor Sgriwtini	Uwch Reolwr Gwasanaeth Cyflawni a Chefnogi Newid (Cyngor Gwynedd) (JR)	Cefndir 14/01/15 – Y Pwyllgor Sgriwtini Partneriaeth ac Adfywio'n cytuno i sefydlu Cyd-Banel Craffu Bwrdd Gwasanaethau Lleol Gwynedd ac Ynys Môn. - Mawrth, 2015 – Cyngor Gwynedd yn cytuno i enwebu Aelodau ar gyfer y Panel.	

<u>Rhif</u>	<u>Enw</u>	<u>Aelodaeth</u>	<u>Swyddog Arweiniol</u>	<u>Cefndir, Cylch Gorchwyl a Chynnydd Hyd Yma</u>	<u>Statws</u>
					Gwyrdd – Ar amser. Ambr- Ar ei hôl hi ond y dasg ar y ffordd i gael ei chwblhau. Coch – Ar ei hôl hi a risg sylweddol o beidio â chwblhau.
	Lleol	Partneriaeth ac Adfywio ynghyd â'r Cynghorydd John Griffith. (Cynghorydd Dylan Rees fel Eilydd)		Cylch Gorchwyl - Darparu her "ffrind beirniadol" i'r BGLI/BGC; - Craffu, gwerthuso ac hyrwyddo mewn modd rhagweithiol y gwella yn y gwaith a gyflawnir yn unol â blaenoriaethau'r BGLI/BGC (yn hytrach na blaenoriaethau'r sefydliadau unigol a gynrychiolir ar y BGLI); - Craffu, gwerthuso ac hyrwyddo mewn modd rhagweithiol y gwella wrth ddatblygu a gweithredu ar brosiectau i gyfarch y blaenoriaethau a gytunwyd gan y BGLI/BGC; - Cyflwyno adroddiadau i bartneriaid neu'r BGLI/BGC a gwneud argymhellion ar fesurau all wella effaith; - Adlewyrchu llais a phryderon dinasyddion a chymunedau ar Ynys Môn a Gwynedd. Cynnydd Hyd Yma - Haf, 2015 – Bu i'r Bwrdd Gwasanaethau Lleol (BGLI) gyfarfod ar 26/06/15 ac argymhellwyd y dylid symud ymlaen gyda'r Cyd-Banel Craffu ar y sail bod yr aelodaeth yn cael ei diwygio i adlewyrchu aelodaeth statudol y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus (BGC) arfaethedig a fydd yn cymryd lle'r BGLI o Ebrill, 2016. Mae Tîm Cefnogi'r BGLI bellach yn adnabod enwebiadau gan yr asiantaethau statudol eraill (Bwrdd Iechyd, Gwasanaeth Tân ac Achub a Chyfoeth Naturiol Cymru).	
6.	Panel Canlyniad Sgriwtini: Arbedion Effeithiolrwydd (2015/16)	Cynghorwyr Meirion Jones, Llinos Medi Huws a Victor Hughes.	Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau)/ Swyddog Adran 151 Dros Dro (RM)	Cefndir 17/04/14 – Y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol yn sefydlu'r Panel; 15/05/14 – Cyfarfod cyntaf y Panel a chynaliwyd 4 cyfarfod dilynol o'r Panel; 20/04/15 – Cyflwynwyd Adroddiad Terfynol y Panel i'r Pwyllgor Gwaith a derbyniwyd yr argymhellion; 10/06/15 – Y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol yn cytuno i ail gynnull y Panel yn ystod 2015/16 i ymchwilio'r arbedion effeithiolrwydd yn erbyn y targedau a osodwyd. Cylch Gorchwyl Edrych mewn manylder ar: - Y graddau y cyflawnir arbedion effeithiolrwydd 2015/16 yn erbyn targedau Gwasanaethau; - A oes trefniadau rheoli prosiect cadarn mewn lle i gefnogi'r gwaith o wireddu ar strategaeth	

<u>Rhif</u>	<u>Enw</u>	<u>Aelodaeth</u>	<u>Swyddog Arweiniol</u>	<u>Cefndir, Cylch Gorchwyl a Chynnydd Hyd Yma</u>	<u>Statws</u>
					Gwyrdd – Ar amser. Ambr- Ar ei hôl hi ond y dasg ar y ffordd i gael ei chwblhau. Coch – Ar ei hôl hi a risg sylweddol o beidio â chwblhau.
				arbedion yr Awdurdod; - A ydy lefel wirioneddol yr arbedion a gyflawnir yn unol â'r rhagamcanion; - Reolaeth risgiau'n gysylltiedig â'r strategaeth arbedion. Cynnydd Hyd Yma 07/09/15 & 14/09/15 – 2 gyfarfod cyntaf y Panel wedi'u rhaglennu; - Cylch Gorchwyl a'r Cynllun Prosiect yn cael eu negydu ar hyn o bryd gyda'r Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) Dros Dro.	
7.	Panel Canlyniad Sgriwtini: Diogelu Corfforaethol	I'w chadarnhau gan y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ar 16/11/15	Pennaeth Gwasanaethau Plant (AMH) [Swyddogaeth ddirprwyiedig: rôl Cyfarwyddwr Statudol y Gwasanaethau Cymdeithasol]	Cefndir 06/07/15 – Y Pwyllgor Sgriwtini'n sefydlu'r Panel er mwyn cwblhau adolygiad cynhwysfawr o drefniadau sicrwydd ac atebolrwydd yr Awdurdod er sicrhau bod trefniadau Corfforaethol ar gyfer diogelu mewn lle ac yn gweithio'n effeithiol. Cylch Gorchwyl Cychwynnol* - Monitro cydymffurfiaeth gydag anghenion Awdit (SAC) trwy sicrhau sgriwtini rheolaidd, ffurfiol o ddiogelu (yr Adroddiad Diogelu Corfforaethol Blynnyddol); - Dal y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol statudol i gyfrif ar gyfer effeithiolrwydd y trefniadau diogelu. Cynnydd Hyd Yma - Trafodaethau'n parhau gyda'r Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol Statudol a'r Penaethiaid Gwasanaeth (Plant ac Oedolion) er mwyn cadarnhau'r cylch gorchwyl a'r amserlen ar gyfer cynnal cyfarfodydd y Panel; - Adroddiad cynnydd i'w gyflwyno i'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ar 16/11/15 – i gynnwys ystyriaeth o aelodaeth y Panel. [*Bydd angen i Gylch Gorchwyl terfynol y Panel adlewyrchu oblygiadau'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (cyfrifoldebau statudol diogelu a rôl Cyfarwyddwr Statudol y Gwasanaethau Cymdeithasol). Cyflwynir adroddiad pellach ar gylch gorchwyl y Panel er ystyriaeth y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol yn ei gyfarfod i'w gynnal ar 16 Tachwedd, 2015].	